NS-wandeling Drentsche Aa

Assen (rondwandeling) 10-15 km

Inleiding
Wandelnet heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelingen volgen meestal een deel van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW) of Streekpad. NS-wandeling Drentsche Aa maakt slechts een klein stukje gebruik van het Pieterpad en is speciaal voor NS-wandelaars samengesteld. Tijdens deze rondwandeling vanaf station Assen maak je kennis met alle facetten van het Drentse landschap: bos, heide, vennen, hunebedden, grafheuvels, boerderijen en kerken. De route is **15 km** lang, maar kan ingekort worden tot **10 km.**
Honden mogen aangelijnd mee, maar op de Kampsheide zijn honden niet toegestaan. Een alternatief is beschreven; je mist dan wel een mooi gedeelte.
Veel wandelplezier!

Heen- en terugreis
Station Assen is goed bereikbaar per trein vanuit Zwolle en Groningen. Vanaf station Assen vertrekken minimaal 3x per uur treinen richting Zwolle en richting Groningen.
Voor actuele vertrektijden zie www.ns.nl/reisplanner

OV bij inkorten route
Na circa 4 km kun je een doorsteek maken en Rolde overslaan (zie onderbroken lijn op kaart). De route is dan 10 km lang.
Je kunt ook na 4 km bij Deurze, of na ruim 7 km bij Rolde, bushalte Grote Brink, de bus pakken: lijn 21 en lijn 24 rijden beide 1x per uur naar Assen.! Vanuit Rolde, bushalte P+R Rolde, rijdt Qliner 310 rechtstreeks naar Assen, 1x per uur.
Actuele vertrektijden, zie www.ns.nl/reisplanner (ook bustijden).

Horeca
- In Assen zijn er horecagelegenheden op het station (De Stationshuiskamer) en in het centrum (op circa 500 m van het station).
- Na 4 km: Bistro A in Deurze, dagelijks geopend van 10 tot 17 uur.
- In het centrum van Rolde zijn meerdere horecagelegenheden (even van de route af).

Markering van de route
Voor elk tekstblokje staat aangegeven welke markering je op dat moment volgt. Markeringen tref je aan op hekken, verkeersborden, paaltjes en soms op bomen. Verfstrepen op bomen zijn alleen wit-rood en zijn niet voorzien van NS-logo. Waar routebeschrijving en markering verschillen, volg je de markering.
Tussentijdse veranderingen in het veld worden zo ondervangen. De markering wordt onderhouden door vrijwilligers van het Nivon (Pieterpad) en Wandelnet.

Wandelnet
In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Zie www.wandelnet.nl

Meldpunt Routes
Markering weg? Blokkade op de route? Meld het op: www.meldpuntroutes.nl

Routebeschrijving

***Tip:** je kunt de route ook met je smartphone volgen. Download de app van Wandelnet in Google Play of de App Store. Zoek op routenaam en download thuis (wifi) de route. Zorg dat je telefoon is opgeladen en dat je locatiegegevens aanstaan.*

Als je de trein uitkomt, volg je de aanwijzing naar tunnel 'uitgang Assen Oost'. Steek bij uitgang 'Assen-Oost' de weg over en ga linksaf over het voetpad. Neem de eerste weg rechtsaf, Vredeveldseweg. Volg deze weg tot het eind (circa 1300 m). Ga bij P-25238 schuin rechtdoor, Uitkamp. Volg het betonfietspad en negeer zijpaden. Aan het eind, bij P-25237 de weg oversteken en rechtsaf, een zandpad op. Na 100 m bij P-23536 linksaf, doodlopende asfaltweg, Steegeveensepad.
Steeds rechtdoor lopen, ook waar het Steegeveensepad naar rechts buigt (hek) en de weg overgaat in een zandweg. Volg deze weg circa 1,5 km; na 1 km kruis je een betonfietspad. Aan het eind rechtsaf, even een breed fietspad volgen langs drukke weg. Via de brug kruis je het Deurzerdiep. Na ca. 150 m, bij voormalig Eetcafé De Aanleg, kun je de route inkorten (10 km totaal); zie 'Korte Route' hieronder. Of je volgt de hoofdroute (totaal 15 km), zie 'Vervolg hoofdroute'.

1. Bezoekerscentrum Nationaal Park Drentsche AA

De naam van deze NS-wandeling verwijst naar die van een nationaal park. Mét reden, want de Drentsche Aa is een van de best bewaarde beeklandschappen van West- Europa. Bijzonder is dat de mens de loop van deze beek nauwelijks heeft veranderd. Daardoor is de Drentsche Aa altijd een natuurlijke, slingerende beek gebleven (zie ook informatieblokje 8 'Stroomdal Drentsche Aa').
Nationaal Park Drentsche Aa maakt deel uit de ongeveer twintig streken die zijn aangewezen als Nationaal Park. Ze hebben niet alleen een hoge natuurwaarde, maar zijn ook van grote cultuurhistorische betekenis. Het bezoekerscentrum in Deurze (infoblokje 1) is geopend van 1 april tot 1 oktober van 10 tot 16 uur.
(https://www.drentscheaa.nl/beleef-nationaal-park/drentsche-aa-bezoekerscentrum/)

Korte route (10 km)

Bij Y-10919/2 rechtdoor het fietspad volgen, richting Rolde. Vlak na een meubelmakerij linksaf de drukke weg oversteken, pad in met bord 'Boerderij Kamps/Het Drentse Landschap', Kamps. De eerste zandweg rechtsaf (*in het land rechts ligt een grafheuvel).*
Op viersprong, met rechts een laag betonnen paaltje (letters 'ZD') ben je weer op de hoofdroute. Ga hier rechtdoor en vervolg de hoofdroute bij * (pag. 3, boven infoblokje 7).
*Wandelaars met hond gaan linksaf en na 400 m op asfaltfietspad linksaf; vervolg de hoofdroute bij **).*

Vervolg hoofdroute (15 km)

Net voor voormalig Eetcafé De Aanleg, nu Bezoekerscentrum Nationaal Park Drentsche Aa (geopend van 1 april tot 1 oktober van 10 tot 16 uur, zie infoblokje 1) ga je rechtsaf met het gebouw links van je. Ga vervolgens rechtdoor, een graspad op. Het pad komt uit op een betonfietspad bij een ooievaarsnest.
Ga hier rechtdoor en volg het fietspad met een bocht mee naar links. Ga circa 50 m verder, op de verharde weg, rechtsaf. De weg buigt naar links en even later naar rechts.

In de bocht naar rechts ga je linksaf, een klinkerweg op, Deurze. De klinkerweg gaat over in een zandweg. Deze rechtdoor blijven volgen, zijpaden negeren.
Je kruist een asfaltweg bij een picknickbank en gaat rechtdoor over een graspad tussen de akkers. Ga voor het bos met een bocht naar rechts en loop langs de bosrand. Na een bocht naar links ga je op een splitsing rechtdoor het bos in.

Een asfaltweg kruisen en rechtdoor lopen over een halfverhard pad, zijwegen negeren. Het pad gaat over in een zandpad. Ga aan het eind van het pad rechtdoor over een asfaltweg, het dorp Rolde in.
Aan het eind van de weg rechtsaf, Burg. Reyndersstraat en direct scherp linksaf, Plein; heet verderop De Steeg. Je komt uit op de Kerkbrink.

2. Rolde

Tot ver in de 17e eeuw speelde Rolde een belangrijke bestuurlijke rol in Drenthe. Toch was het niet Rolde, maar Assen die tot hoofdstad van de provincie werd benoemd. Mogelijk had dat te maken met het feit dat Assen net stadsrechten had gekregen in 1809.
De kerktoren van Rolde, van verre al te zien, was een vast baken voor reizigers. Alle karrensporen op het Balloërveld leidden naar de kerk in Rolde. In de zomer is de kerk elke dag geopend.

Steek de doorgaande weg rechtdoor over en ga op de stoep linksaf (langs monument voor oorlogsslachtoffers). Na 40 m verder rechtsaf naar de Jacobuskerk. Ga rechtdoor door het metalen hek en loop langs de kerk (houd deze aan je linkerhand). Het klinkerpad volgen en op een driesprong rechtsaf, klinkerweg. Neem de eerste weg linksaf, klinkerweg met beuken; houd de begraafplaats aan de linkerhand.
Ga de eerste weg linksaf. Vervolgens passeer je twee hunebedden aan de rechterhand.

3. Hunebedden en grafheuvels

Hunebedden zijn restanten van stenen grafkelders waarin het boerenvolk vroeger zijn doden bijzette. Ze bestaan uit grote zwerfkeien die zo'n 150.000 jaar geleden vanuit Zuid-Zweden en Finland door gletsjers naar ons land werden gebracht. Ze zijn gebouwd tussen 3400 en 3200 v. Chr. en werden gebruikt tot 2850 v. Chr.
Ze bestonden uit een dubbele rij staande stenen met daarop dekstenen die dienstdeden als dak. De toegang was altijd gericht naar het oosten, waar de zon opkwam. Door de zuurgraad van de Nederlandse bodem zijn alle menselijke resten in de grafkelder volledig vergaan. De hunebedden dragen geen naam, maar hebben wel allemaal een nummer. De 54

overgebleven hunebedden in ons land hebben inmiddels een beschermde status als monument.

Ga aan het eind van de begraafplaats linksaf door het hekje. Vanaf hier volg je even het wit-rood gemarkeerde Pieterpad (dus zonder NS-logo). Aan het eind door een hek en rechtsaf, een klinkerweg. Op het asfaltfietspad linksaf.

4. Station Rolde

Aan je linkerhand zie je het voormalige stationsgebouw van Rolde, met kenmerken van de Art Nouveau-stijl. Het station doet nu dienst als woning (vanaf het pad is het, vanwege een hoge en dichte haag, niet helemaal te zien). Het station lag aan de spoorlijn van Stadskanaal naar Assen. In 1947 werd de lijn voor personenvervoer opgeheven. Het station werd gesloten. Even verder op de route loop je over het voormalige tracé.

5. Bartje

Rolde is ook bekend vanwege Bartje Bartels, hoofdfiguur uit de boeken van Anne de Vries. Bartje groeide met zijn kwajongensstreken op in een arm Drents landarbeidersgezin. Beroemd is Bartjes uitroep: "Ik bid nie veur bruune boon'n.'
In Rolde bevond zich lange tijd een streekmuseum waar Bartje centraal stond, maar in 2018 moest het museum zijn deuren sluiten.

Bij P-23509 linksaf (*negeer het wit-rood gemarkeerde Pieterpad dat bij P-23509 rechts afslaat*). Na 30 m rechtsaf, Kon. Wilhelminalaan. Eerste graspad, na huisnr. 7, rechtsaf. Na 80 m kun je via een hekje aan je rechterhand de Balloërkuil bezoeken.

6. Balloërkuil

De Balloërkuil is een laagte in een zandverstuiving waar vroeger, volgens de overlevering, recht werd gesproken door het Drentse bestuur. Sinds het bezoek van koningin Emma en prinses Wilhelmina in 1895 is de plek uitgegroeid tot een toeristische trekpleister.
Even verderop aan de route ligt rechts het esdorp Balloo, waarvan de kern bestaat uit een aantal boerderijen. Eromheen lagen de moestuinen van boeren en ambachtslieden. De brinken waar het vee bijeengedreven werd, lagen aan de rand van het dorp. Daarbuiten lagen de grote es (bolvormige akker) en het Balloërveld, een heideveld.

Na 250 m, na de paardenweiden, links aanhouden. Blijf dit pad steeds volgen, ook als het parallel fietspad naar rechts buigt. (*Rechts ligt brinkdorp Balloo.*)

Na circa 750 m kruis je een asfaltweg. Ga na 400 m op een kruising met betonnen paaltje (letters 'ZD') rechtsaf.
(***Wandelaars met hond** gaan bij dit paaltje rechtdoor. Na 400 m op asfaltfietspad linksaf. Je bent weer op de hoofdroute, die over dit fietspad loopt. Lees verder bij **, dat is in de routebeschrijving na infoblokje 8*).

* Verderop een asfaltfietspad oversteken. Neem het eerste bospad linksaf en ga een veerooster over. Vervolgens rechts aanhouden tussen de jeneverbesstruiken door. Op een kruispunt van paden, net voor een ven, ga je linksaf tussen jeneverbesstruiken door. *(Of: maak een ommetje om het ven heen en bekijk het fraaie hunebed van Balloo; de route wordt dan 1 km langer).*

7. Kampsheide

Kampsheide is een prachtig gebied met heideveldjes, jeneverbesstruiken, moerasheide en een ven. Aan de overzijde van het ven ligt de Ballooëresch (met hunebed), een van de allermooiste Drentse essen. Wie het rondje om het ven loopt, komt erlangs.
Tot voor kort stond in dit gebied een van de oudste boerderijen van Drenthe (uit ca. 1590). Maar door brandstichting ging boerderij Kamps in 2012 in vlammen op. De boerderij is helemaal herbouwd, maar is nu geen monument meer; het achterste gedeelte is ingericht voor feesten en vergaderingen. De inkortroute komt erlangs. Het Drentse Landschap is eigenaar en beheerder van Kampsheide en het Tumulibos, www.drentslandschap.nl. Let op: honden zijn op de Kampsheide niet toegestaan.

Via een vee rooster verlaat je het natuurreservaat en gaat linksaf, een zandweg op. Aan je rechterhand ligt het Drentsche Aa-gebied. De zandweg gaat over in een klinkerweg. Na 50 m rechtsaf, een betonfietspad op, Van den Muyzenbergpad.

8. Stroomdal Drentsche Aa

De naam Drentsche Aa wordt vooral gebruikt om onderscheid te maken met andere Aa-beeksystemen, zoals de Ruiten Aa en Westerwoldse Aa.
Het stroomdal van de Drentsche Aa is een van de laatste ongeschonden beekdalen. Het landschap aan weerszijden van de beek ziet er nog bijna net zo uit als honderd jaar geleden. De beek ontspringt uit twee bronnen bij Schoonloo en verzorgt de afwatering van het noordelijk deel van het Drents plateau.
De twee bronbeken van de Aa veranderen telkens van naam, afhankelijk van het dorp waarlangs zij stromen:

Rolderdiep, Gasterense Diep, Oudemolense Diep en Schipborgsche Diep. Vreemd genoeg heet de beek alleen in Groningen 'Drentsche Aa'.

** Na de brug direct linksaf een wandelpad volgen en even verder over een vlonder. LET OP: de vlonder is momenteel (zomer 2026) in slechte staat en mag alleen op eigen risico betreden worden. Reparatie is pas mogelijk na afloop van het broedseizoen. Mocht je geen risico willen lopen, volg dan de hierna beschreven hoogwaterroute.(*Als er water onder de vlonder staat, dan is het verderop gelegen perceel drassig. Blijf dan het fietspad volgen en houd links aan. Je komt vanzelf weer op de route bij een houten brug aan je linkerzijde, zie *** onderaan dit tekstblokje*).

Direct na de vlonder passeer je het 'Poepen-hemeltje', een aarden schans (aan je rechter-hand). Ga even rechtdoor langs de schans en op het fietspad rechtsaf. Let op: NIET het fietspad met bocht naar links volgen, maar rechtdoor en direct linksaf, een onverhard pad langs de bosrand; het bos aan je linkerhand, de graspercelen rechts. Dit pad steeds blijven volgen, zijpaden negeren. Je loopt langs de afrastering, volgt een bocht naar rechts en naar links en komt uit bij een houten brug.
Ga de brug over *** en vervolgens linksaf, een asfaltfietspad op. Dit pad rechtdoor volgen en een zijpad naar rechts negeren.

Het pad maakt een scherpe bocht naar links. Aan het eind van het pad een verkeersweg oversteken. Direct, bij Y-6249/1, rechtsaf en na 150 m (direct na eerste huis en na beekje) linksaf een onverhard pad inlopen. Volg het pad naar rechts. Aan het eind van het pad rechtsaf en direct linksaf, Homeruslaan. Neem na 30 m het graspad rechts tussen de eikenbomen.
Bij Y-6244/1 rechtdoor richting 'Centrum' en volg het links gelegen trottoir, Platolaan. Aan het eind bij een bankje de weg oversteken en een smal steenslagpad inlopen. Na 20 m rechtsaf door een hek en even verder bij een bankje linksaf over een houten brug. Je bent op Landgoed Valkenstijn.

Iets verderop zie je – aan je rechterhand – de gereconstrueerde fundamenten van Huis Vredeveld (met in het midden een bank en informatietafel). Ga daarna, aan het eind van het pad, rechtsaf een houten brug over en vervolg het pad; zijpaden negeren. Op een kruising van paden rechtdoor.
Een klinkerweg oversteken en na 10 m linksaf, bospad. Aan het eind rechtdoor over een trottoir, Steendijk. Deze weg steeds blijven volgen en alle zijwegen negeren.
Aan het eind met de bocht mee naar links buigen. Je loopt nu parallel aan het spoor, Oosterparallelweg. Na circa 250 m kom je bij station Assen; neem aan je rechterzijde via 'Ingang Assen-Oost' de tunnel onder het spoor door om de treinsporen te bereiken.

9. Assen

Assen is ontstaan in 1602 toen het nonnenklooster Sancta Maria de Campe (Mariënkamp) vanwege de kerkhervorming werd opgeheven. Pas laat in de 18e eeuw breidde Assen zich uit buiten de singels en vestigden welgestelden zich er. Ook Lodewijk Napoleon Bonaparte liet er zijn zomerresidentie bouwen; dankzij hem kreeg Assen in 1809 stads-rechten. Vijf jaar later werd de stad benoemd tot provinciehoofdstad.
Nu is Assen de snelst groeiende stad van noordelijk Nederland. Tijd over? Bezoek dan de Brink en de Markt, met het Drents Museum, het Drents Archief en de Abdijkerk.
In 2008 is de Drentsche Hoofdvaart in ere hersteld, zodat Assen ook over water weer bereikbaar is.
Last but not least is Assen natuurlijk bekend van de TT; wie liever in alle rust wil wandelen, kan de laatste vrijdag en zaterdag van juni beter niet naar Assen komen.

Deel je ervaringen
en schrijf een review:
www.wandelnet.nl/wandelroute/674/Drentsche-Aa/review

Alle gegevens in deze beschrijving en op de routekaart gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze NS-wandeling werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Wandelnet en NS aanvaarden echter geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

Rev: 18/10/26